l'escletxa

revista de la llengua i la cultura catalanes

Número 37

Primavera 2016

20 anys encenent la flama de la llengua

TU ETS LA PEÇA

QUE ENS CAL

QUI SOM?

La Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL) va néixer l'any 1996 amb la voluntat de fer un treball de xarxa entre associacions i persones d'arreu del país, amb voluntat d'implicar-se en projectes basats en quatre grans objectius:

Assolir la plena normalitat política i social de la llengua catalana, tot assegurant polítiques actives per facilitar-ne l'ús social.

Cultivar la nostra cultura posant-la a l'alçada dels nous temps, fer-ne créixer l'estima entre tots els catalans —tant d'origen com d'adopció— i difondre'n les múltiples manifestacions perquè sigui reconeguda i valorada arreu en peu d'igualtat amb les altres expressions identitàries.

Reclamar de les institucions de tots els Països Catalans el reconeixement de la unitat lingüística de la llengua catalana, per tal d'avançar junts en la plena normalització de la llengua.

Cal enfortir la nostra personalitat com a poble. En aquest sentit, cal que la llengua esdevingui un element bàsic de cohesió social, obri el camí cap la recuperació de la nostra identitat col·lectiva i consolidi la voluntat d'esdevenir un poble amb capacitat de decidir lliurement el seu futur.

QUÈ FEM?

Cada dia es fa més palès que, tot i els avenços en el coneixement, l'ús social de la llengua catalana disminueix perillosament. La CAL treballa, juntament amb altres col·lectius, per invertir aquesta tendència a partir de dos punts bàsics: incidir en la renovació de la consciència d'autoestima per la llengua, pel que fa als ciutadans dels Països Catalans, i treballar en noves fórmules d'integració i d'acollida a la llengua comuna, el català, pel que fa als nouvinguts, sempre amb el consegüent respecte envers la llengua materna de cadascú.

El Correllengua

El Correllengua és present a tot el país. El pas de la flama com a element de cohesió entre els territoris de parla catalana n'és el símbol principal. És una iniciativa que esdevé arreu acte festiu, i alhora, reivindicatiu i pedagògic sobre la llengua catalana. El Correllengua s'inicia anualment en un indret dels Països Catalans i es clou cada any a la Catalunya Nord tot recordant, per a la memòria col·lectiva, la pèrdua i amputació de les terres nord-catalanes.

Premis Joan Coromines

Els Premis Joan Coromines. Uns guardons que es lliuren anualment per afavorir l'autoestima i que premien d'una manera pública i solemne persones, institucions i empreses que desacomplexadament treballen en català i pel català.

Campanyes a favor del català

Campanyes a favor del català. Suport actiu a tota classe de manifestacions i actes en favor de la llengua (TV3 als Països Catalans, campanyes a la universitat i als mitjans de comunicació en general, denúncies per l'incompliment de la Llei de Política Lingüística, etc.).

A més a més: El projecte Parlem de parelles lingüístiques, gestionat per la CAL, adscrit al programa de Voluntariat per la Llengua, que ofereix suport a aquelles persones que volen iniciar-se a parlar en català

Revista l´Escletxa

L'Escletxa, una revista trimestral sobre la llengua i la cultura catalana, amb articles d'opinió i debat on s'expressa l'actualitat lingüística dels Països Catalans i d'altres llengües minoritzades.

Iniciatives dels nuclis

Iniciatives locals dutes a terme pels diversos nuclis de la CAL estesos per la geografia catalana: passejades literàries, presentació d'obres emblemàtiques, conferències, actes populars, etc.

Projecte Xerrem

Grups de conversa en català, iniciats recentment, dirigits a persones que volen adquirir fluïdesa en la conversa i guiats per persones voluntàries.

A més a més: Programes de TV sobre la llengua. "CAL PARLAR DE LLENGUA" un programa d''ETV Llobregat d'Esplugues, ideat, dirigit i presentat per la CAL. Un fòrum de debat i participació sobre la llengua que s'estén pel Baix Llobregat.

L´Escletxa Revista trimestral informativa de la llengua i la cultura catalanes.
Número 37. Primavera 2016

DIRECTOR:
Jaume Marfany

COORDINADOR:
Xavi Tedó

HAN COL·LABORAT EN AQUEST NÚMERO:
Marc Prohom i Jordi Esteban

DISSENY I MAQUETACIÓ:
Maria Vilarnau

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ I SUBSCRIPCIONS:
Carrer Muntadas, 24
08014 Barcelona
Tel. 93 4159002
Fax: 93 4158718
cal@cal.cat
www.cal.cat

Dipòsit Legal: B-19.487-03

L'Escletxa no comparteix necessàriament les opinions de les persones col·laboradores; l'opinó de la CAL es reflecteix en l'editorial

La CAL anima a la reproducció parcial de la revista, avisant primer i fent-ne constar la procedència

L'escletxa és membre de l´Associació de publicacions Periòdiques en Català (APPEC)

Imatge portada: Quim Pascual *(L'Actual)*

La CAL opina

20 anys

Han estat 20 anys intensos en què hem pogut viure l'evolució de la llengua pel que fa al seu coneixement i també pel que en fa a l'ús. Milers de voluntaris i voluntàries han treballat durant aquests anys, des de qualsevol dels projectes de la CAL, per la unitat de la llengua, per la seva oficialitat, perquè la llengua i la cultura siguin l'element bàsic de cohesió social del nostre poble, perquè junts puguem decidir lliurement quin ha de ser el nostre futur.

Segurament, gràcies a aquest treball incansable del voluntariat, la Generalitat de Catalunya ens ha concedit, enguany, la Creu de Sant Jordi. Una distinció que, com no pot ser d'altra manera, és mèrit vostre, és mèrit de tots perquè sou vosaltres, els voluntaris i voluntàries els autèntics protagonistes.

Durant aquestes dues dècades, des de la CAL s'ha organitzat múltiples projectes i campanyes. Per la seva particular rellevància i continuïtat cal que en destaquem alguns:

La celebració continuada dels Premis Joan Coromines que, des del 2002, uns anys després de la mort de l'il·lustre filòleg i lingüista, tenen lloc anualment per aquelles persones i col·lectius que han destacat pel seu compromís en la normalització de la nostra llengua, cultura i nació.

Els deu anys del Culturaviva, una Diada anual i itinerant de la mobilització ciutadana, musical i lúdica a favor de la llengua i la cultura dels Països Catalans. El seu objectiu principal era promoure i fer conèixer la diversitat cultural dels diferents indrets dels Països Catalans.

L'Escletxa, la revista de la llengua i cultura catalanes. L'òrgan de difusió de les activitats de la CAL, però, per damunt de tot, una revista que té com a objectiu oferir un espai d'informació i també de debat al voltant de la llengua i la nació, al voltant del lema de la CAL: Llengua, Cultura i Llibertat.

El Correllengua, sens dubte la campanya més emblemàtica de la CAL, en què centenars de pobles i ciutats dels Països Catalans organitzen actes diversos que presenten sempre en rerefons de la difusió de l'ús de la llengua i la promoció de la cultura catalana en tots els seus vessants.

Els projectes Xerrem i Junts que, des del 2008 i 2012 respectivament s'han afegit a les propostes de voluntariat destinades a fomentar l'ús de la llengua i el coneixement, des de tots els vessants, de la realitat catalana entre els castellanoparlants i els nouvinguts. Des dels inicis, un total de 5.000 persones, amb l'ajut de més de 600 voluntaris, s'han beneficiat de manera gratuïta d'aquesta proposta cohesionadora de la CAL.

La nostra enhorabona i el nostre agraïment a tots. Vint anys i continuem!

Jaume Marfany Segalés
Director de l'Escletxa

SUMARI

La CAL opina
Pàg 3

CAL
Pàg 4-6 *Correllengua*

APROFUNDINT
Pàg 7-8 *Procés Constituent*

CAL
Pàg 9-13 *Vint anys de la CAL*

A DEBAT
Pàg 14-17 *L'oficialitat del català en un Estat independent*

ARREU DEL PAÍS
Pàg 19-20 *El País Valencià redreça el rumb*

CAL
Pàg 20-21 *Premis Joan Coromines*

CAL
Pàg 22-23 *Xerrem*

CAL / *Correllengua*

El record a Montserrat Roig i l'aposta per l'escola, eixos del Correllengua 2016

Som a les portes d'una nova edició del Correllengua, i tant la CAL com la munió d'entitats, col·lectius i persones que el fan possible ja escalfen motors. Són molts els incentius que fan d'aquesta edició una oportunitat ben especial per viure la festa de la llengua i la cultura. Per un cantó la possibilitat d'homenatjar una de les autores literàries més estimades i recordades, **Montserrat Roig**, i per l'altre la voluntat que el món de l'escola es faci seu el Correllengua, oferint un ampli i variat ventall de recursos.

Marc Prohom
Coordinador del Correllengua

Efectivament, com va passar en l'edició de 2014 amb Maria-Mercè Marçal, una dona, Montserrat Roig, torna a ser protagonista del Correllengua. Enguany, i per primer cop, la CAL va voler obrir a tots els socis i organitzadors el procés de tria del personatge a recordar en aquesta edició. Prèviament, es van preseleccionar cinc personatges: Joan Salvat-Papasseit, Maria del Mar Bonet, Mercè Rodoreda, Jacint Verdaguer i la pròpia Montserrat Roig. El resultat de l'enquesta va ser aclaparador: un 71% dels participants van indicar que estaven "molt d'acord" a escollir-la com a autora. Per tant, l'opció va ser ben clara. Sense desmerèixer els mèrits dels altres candidats, els motius per a recordar Roig són ben coneguts: el fet que enguany es compleix el 25è aniversari de la seva pèrdua, la seva indubtable vàlua literària, la ferotge defensa que feu de la igualtat de la dona, el profund sentit crític del periodisme, la denúncia dels horrors del nazisme i la ferma defensa de la llengua catalana fan que esdevingui un personatge únic. I en aquest record, la CAL no restarà sola i altres entitats impulsaran l'any Roig. Aquest és el cas de l'**Associació de Dones Periodistes** que ha coaborat estretament amb la CAL en l'elaboració de l'exposició "*Montserrat Roig: 45 anys de vida, 25 de llegat*" i ofereix la possibilitat de programar cicles de xerrades a l'entorn de l'autora en les seves múltiples vessants. Tant l'exposició com els col·loquis s'ofereixen com a recurs per als organitzadors. També el col·lectiu **Amical de Ravensbrück** s'ha ofert a recordar, mitjançant una altra exposició i un cicle de xerrades, una de les facetes més reconegudes de Roig, la de periodista d'investigació que va permetre recuperar la memòria his-

> "La seva vàlua literària, la defensa de la igualtat de la dona, el sentit crític del periodisme, la denúncia del nazisme i la ferma defensa de la llengua catalana fan que Roig esdevingui un personatge únic"

CAL / *Correllengua*

tòrica dels milers de republicans i republicanes catalanes represaliades als camps de concentració del nazisme. I a totes aquestes bones perspectives cal sumar-hi una de gens menyspreable, la celebració de l'acte d'inici del Correllengua que en aquesta edició tindrà lloc a la vila maresmenca de **Canet de Mar**, una vila amb una estreta vinculació amb Montserrat Roig donat que va ser l'escenari de molts estius en família. Les autoritats i entitats locals, van acceptar sense dubtar-ho el repte que els va oferir la CAL i ja treballen per a celebrar-ho com cal. De moment ja us podem oferir la data: l'acte d'inici del Correllengua 2016 serà el **dissabte 9 de juliol**. Anoteu-vos-ho a l'agenda!

L'altra pota sobre la qual es vol vertebrar el Correllengua 2016 és la d'aprofundir el lligam amb el món de l'escola. L'any passat la CAL ja va fer un esforç per a adaptar continguts i recursos a la realitat educativa i 32 centres del Principat van programar activitats de promoció del Correllengua. Enguany s'ha reforçat aquest compromís i recentment s'ha publicat al web una nova edició de materials. Es tracta d'un conjunt d'activitats lingüístiques adaptades a cada tram educatiu que es posen a l'abast dels mestres perquè treballin l'estima per la llengua a les aules, a través d'un ventall de propostes molt variades: poden trobar-s'hi des de jocs i contes per als més menuts, fins a xerrades, exposicions, treballs de recerca i debats per als més grans. Els materials estan dividits per nivells educatius: infantil, primària, 1r cicle d'ESO, i 2n cicle d'ESO i batxillerat, i es poden incloure dins les programacions de llengua i literatura catalana, de ciències socials i d'història durant els mesos que queden d'aquest curs o bé al llarg del 1r trimestre del curs 2016/17. A més de potenciar la conscienciació lingüística, aquestes activitats també tenen per objectiu apropar als infants i als joves la figura i l'obra de Montserrat Roig.

Republicans supervivents del camp de concentració de Mauthausen, maig de1945. Imatge: Museu d'Història de Catalunya (Fons Amical de Mauthausen).

Manifest, cartell i moció, tres elements definitoris del Correllengua

Entre els elements comuns del Correllengua i que el doten de sentit unitari, el **ma-**

CAL / *Correllengua*

nifest és sense cap mena de dubte el més esperat. Com en edicions anteriors, el seu redactat s'encarrega a una persona de reconegut prestigi i que s'hagi significat per la seva defensa de la llengua i el país. Enguany, el periodista i escriptor Vicenç Villatoro va rebre la missió amb orgull i ha composat un text que no ens deixarà indiferents. Un altre element característic de tot Correllengua és el seu **cartell** oficial. En l'edició 2016, i trencant amb la tradició dels darrers anys, el cartell no s'ha escollit en un concurs perquè s'ha volgut que reculli la fusió dels dos elements emblemàtics d'aquesta edició: el vintè aniversari de la CAL i els 25 anys de la mort de Roig. Així, el cartell commemoratiu dels 20 anys de la CAL que ha dissenyat la dibuixant i ninotaire Roser Capdevila ha incorporat el record a Roig, gràcies a la feina feta per la dissenyadora Anna Fenoy. El resultat ha estat molt reeixit i el podeu contemplar en aquest mateix article. Tampoc volem oblidar en aquest bloc la importància de la **moció de suport** al Correllengua i el que representa. L'any passat es va fer un salt espectacular en el nombre d'adhesions d'ajuntaments i Consells Comarcals, fins a assolir el nombre de 184, i enguany volem que la xifra continuï augmentant. I per a aconseguir-ho volem comptar, com sempre, amb la complicitat de tots vosaltres.

> "L'any passat la CAL ja va fer un esforç per a adaptar continguts i recursos a la realitat educativa i 32 centres del Principat van programar activitats de promoció del Correllengua i enguany s'ha publicat al web una nova edició de materials"

Nous recursos per apropar-se al territori

A part del cartell, exposicions i cicles de xerrades, molts d'altres recursos es posaran a disposició de tothom que vulgui organitzar actes de Correllengua. Entre aquests destaquem noves samarretes commemoratives, domassos, banderoles i pancartes per a la realització d'actes al carrer, un ampli ventall d'espectacles poètics i musicals entre els que volem destacar el que ofereix el duet Jaume Calatayud (veu) i Vicente Monera (guitarra), i també diversos audiovisuals protagonitzats per la mateixa Montserrat Roig. Totes aquestes i d'altres novetats quedaran recollides al **Dossier del Correllengua 2016** que s'està elaborant i que pensem enllestir en breu. També és voluntat de la CAL organitzar de nou la Trobada d'Organitzadors de Correllengua en una doble edició, una a Barcelona i l'altre a algun punt de les comarques de Ponent, un àmbit amb una gran activitat i a la qual la CAL s'hi vol apropar per tal de poder arribar al màxim de persones i col·lectius.

No podem cloure aquest article sense fervos partícips a totes aquelles persones i col·lectius que durant més de vint anys heu impulsat el Correllengua, del reconeixement rebut per la CAL recentment: la Creu de Sant Jordi. Sense la vostra dedicació i il·lusió el Correllengua, una de les principals raons de ser de la CAL, no hagués estat possible i un bocí ben gros del guardó és vostre. **Felicitats**!

La Convenció Constituent Ciutadana

Jaume Marfany
Filòleg. Vicepresident de la CAL

"S'ha de començar a activar ja el procés, que no és un procés governamental, no és un procés parlamentari; ja hi haurà un punt en què això entrarà en la vida del Parlament, ara és un procés de la societat civil, en què s'han de posar en sintonia i coordinació gent de procedències diverses que tingui ganes de participar, de dir com vull que sigui la constitució del meu país, la constitució que m'identifica, que em representa, que és el mecanisme pel qual vull construir la meva adhesió a la col·lectivitat i em permet entrar endavant un projecte de vida, professional; ara m'ofereixen la possibilitat de dir-hi la meva; ara hi ha la possibilitat de fer-ho."

El paràgraf anterior recull algunes de les frases que el nou president de la Generalitat, Carles Puigdemont, va dir en el seu discurs d'investidura i també en l'entrevista que el passat dijous 14 de gener li va fer la periodista Mònica Terribas a TV3.

Després de l'acord i de la formació del nou govern de la Generalitat que ha de conduir el procés de transició cap a la independència, des de la societat civil cal que centrem la nostra feina en dos objectius complementaris: l'inici del procés constituent i la construcció de la majoria social.

Ben aviat, aquest país haurà de posar en marxa un procés constituent que ens conduirà a la proclamació de la nova República catalana independent. Aquest procés ha de venir precedit d'un ampli i gran debat ciutadà sobre el país que volem, sobre la Catalunya del futur. La societat civil ha de ser obligatòriament la gran protagonista d'aquest debat en què tots nosaltres ens haurem d'involucrar, aportant-hi idees, reptes, solucions perquè les conclusions que se'n puguin arribar a extreure representin la base sobre la qual el Parlament català redacti la nova Constitució.

Les quatre fases del procés constituent

Ja fa temps que ha començat el debat sobre com pot ser aquest nou país. Algunes entitats, aplegades sota el nom de la plataforma Reinicia Catalunya, disposen ja de la metodologia més adequada per aplegar totes les iniciatives ciutadanes que, des de dues vessants, sorgeixin dels debats: sobre les propostes de país, del país que volem i també sobre esborranys de possibles textos constitucionals.

Des de Reinicia Catalunya, el Procés Constituent s'estructura en 4 fases:

1. **Democràcia participativa d'iniciativa ciutadana**. És la fase de la Convenció Constituent Ciutadana que impulsa Reinicia, en què la ciutadania activa s'autoorganitza en debats temàtics i territorials per elaborar un llibre verd i un informe constitucional que contribueixin significativament a les fases posteriors.

2. **Democràcia participativa amb suport institucional**. Les institucions també poden impulsar debats de vocació massiva, oberts al conjunt de la ciutadania i representatius de la diversitat, que acabin de perfilar els anhels de la ciutadania sobre la futura república. La necessitat d'aquesta fase dependrà dels bons resultats de l'anterior.

3. **Democràcia representativa amb coprotagonisme ciutadà**. Parteix de les aportacions de les fases anteriors per plasmar-les, d'entrada, en un text constitucional. La implicació ciutadana ha de

continuar un cop el debat se situï en el Parlament de Catalunya, gràcies a la deliberació conjunta entre representants electes i ciutadans escollits per sorteig reunits en una comissió mixta. Aquests treballs, que també han de comptar amb l'assessorament d'experts per aconseguir textos d'alta qualitat tècnica, han d'estar subjectes a un estricte procediment de transparència i retiment de comptes.

4. **Democràcia directa**: el text constitucional s'ha d'aprovar en referèndum com a garantia que la sobirania resta en mans de la ciutadania, amb la seva possibilitat final d'exercir l'opció de veto si no li convenç el resultat del procés.

Convenció Constituent Ciutadana

La primera fase del procés constituent té com a protagonista la ciutadania autoorganitzada. La societat civil ha liderat el procés d'empoderament ciutadà que està vivint el país des del fracàs estatutari i cal que ho segueixi fent.

La Convenció Constituent Ciutadana de Catalunya (CCCC) és el marc on la deliberació d'iniciativa ciutadana, primera fase del procés constituent, es produirà impulsada per la plataforma Reinicia i moltes altres organitzacions socials, en un període d'entre un any i 18 mesos.

Tindrà una etapa de debats temàtics organitzats en 14 grans àmbits en què es deliberarà sobre la Catalunya que volem en cadascun dels mateixos. Posteriorment, les síntesis d'aquestes primeres deliberacions serviran de base per als debats territorials que aspiren a arribar a tots i cadascun dels racons del país.
La síntesi i priorització de propostes finals segons el seu grau de consens acabarà amb dos documents que seran lliurats al Parlament: un Llibre verd amb propostes de país que desborden l'estricte marc constitucional, però que poden servir de guia per al desenvolupament de futures lleis, i un informe constitucional, base per a la redacció d'una futura Constitució.

La Constitució de tots

Per tal que la nova Constitució, el nou Estat, pugui ser el de tots, caldrà convidar tothom i a tots els sectors i àmbits del país a participar en la Convenció Constituent Ciutadana. Ha de ser un procés obert, inclusiu, en què, si arriba el cas, només hi pugi estar absent aquell que se n'autoexclogui, perquè la Constitució catalana no ha de ser només dels independentistes, ni dels polítics ni dels experts, ha de ser de tothom.

El país que volem, la nova Constitució no és un tema exclusiu del Parlament, sinó que l'hem de veure com un deure i un dret ciutadà. Som nosaltres, la societat civil, els que hem d'iniciar aquest procés constituent, aquesta Convenció Constituent que ha d'incorporar els diferents formats de democràcia; la participativa, la representativa i la directa.

Som nosaltres, la societat civil, els mateixos que vam iniciar aquest procés d'independència, els que ara hem d'iniciar i liderar el procés constituent. Una societat, com sempre, disposada a fer el que calgui. Una societat preparada per debatre, enriquir i aportar idees i propostes que han de fer de la Constitució de la nova República catalana el marc àgil, modern, obert i democràtic en què hi pugui cabre, en què es pugui fer realitat aquest país de futur que volem cadascun de nosaltres.

El procés constituent, La Convenció Constituent Ciutadana, serà l'eina que ens ha de permetre aplegar en un mateix objectiu tots aquells que, més enllà d'una Catalunya independent o no, imaginem i volem un nou país, un país millor.

La CAL celebra el seu vintè aniversari amb un gran acte a l'Ateneu Barcelonès

Sota el lema "20 anys fent viva la flama de la llengua" la CAL celebra dues dècades d'existència amb un gran acte a la sala Oriol Bohigas de l'Ateneu Barcelonès el divendres 6 de maig a les set de la tarda que serà presentat per Màrius Serra.

Xavi Tedó

La vicepresidenta de l'ateneu, l'escriptora Patrícia Gabancho, obrirà la jornada amb un parlament on parlarà de la importància de l'entitat en la lluita per la normalització del català arreu dels Països Catalans. La projecció d'un vídeo amb imatges de les diferents iniciatives i campanyes que ha portat a terme la CAL tots aquests anys com el Culturaviva o el Correllengua servirà d'homenatge a totes les persones que han estat vinculades o segueixen al peu del canó en defensa de la llengua i la cultura catalanes. El periodista Vicenç Villatoro farà una ponència sotà el títol "La llengua sí que importa" on remarcarà la necessitat que el procés independentista no defugi el debat sobre la oficialitat o no del castellà en una Catalunya independent ara que el grup Koiné ha tornat a posar la qüestió en primera plana amb el manifest signat per ell mateix i altres intel·lectuals. El columnista del diari ARA posarà èmfasi en què la llengua és el símbol més preuat del poble català i que cal salvaguardar per evitar que quedi relegat a un ús secundari. Amb motiu del 20è aniversari de la CAL, i gràcies a la col·laboració de l'Escola d'Escriptura de l'Ateneu Barcelonès, l'entitat ha decidit organitzar un concurs de microrelats. Aquest certamen literari vol contribuir al foment de l'ús de la llengua catalana a través de l'elaboració de relats breus que promoguin una reflexió a l'entorn del lema de la CAL: "Llengua, Cultura i Llibertat". Els aspirants podien participar en la categoria oberta que s'adreça a qualsevol persona major d'edat amb una extensió de 1.200 caràcters o en la categoria Xerrem, que s'adreça als participants dels grups de conversa i on els relats de temàtica lliure s'han de presentar en format d'àudio amb una durada màxima de dos minuts.

Lliurament dels premis del Concurs de microrelats

L'organització celebra la bona acollida que ha tingut la iniciativa, que ha comptat amb la participació d'un total de 92 microrelats, 69 de la categoria oberta i 23 de la categoria Xerrem. Així mateix, ha remarcat la qualitat, les habilitats lingüístiques i l'originalitat dels texts i els enregistraments de veu que s'hi han presentat. Després de tancar el termini de presentació de les candidatures, que va finalitzar el passat 31 de març, el Jurat del Concurs es trobarà per decidir quines seran les obres finalistes i les persones guanyadores de cada categoria. El veredicte es mantindrà en secret fins a l'acte de celebració del 20è aniversari de la CAL, però aquests dies l'organització es posarà en contacte amb tots els participants per convidar-los a assistir a l'acte i conèixer el veredicte presencialment. Hi ha tres premis per a cada categoria. El primer

CAL / *Vint anys de la CAL*

premi de la categoria lliure consisteix en la inscripció gratuïta a un curs de 20 hores de l'Escola d'Escriptura de l'Ateneu Barcelonès. En el cas de la categoria Xerrem, el primer premi consisteix en dues entrades per a una representació de teatre i un lot de llibres. Els autors dels relats que quedin en segona i tercera posició també rebran un lot de llibres. L'encarregat de revel·lar els guanyadors i lliurar els premis serà Jordi Muñoz, director de l'Escola d'Escriptura de l'Ateneu Barcelonès. Un cop finalitzada l'entrega de premis, es presentarà el disseny commemoratiu dels 20 anys del Correllengua, que a diferència d'edicions anteriors no s'ha fet per mitjà d'un concurs perquè s'ha volgut plasmar els dos elements emblemàtics d'aquesta edició: el vintè aniversari de la CAL i els 25 anys de la mort de Montserrat Roig, l'homenatjada enguany. Un cartell que ha elaborat la dibuixant i ninotaire Roser Capdevila amb la col·laboració de la dissenyadora Anna Fenoy. Acte seguit serà el torn de la música amb els poemes musicats de Joan Vinyoli a càrrec de Magnus Luna. Un brindis per la llengua tancarà una emotiva jornada de reconeixement a una entitat que no defalleix en la seva missió de convertir el català en la llengua comuna i de trobada de Fraga a Maó i de Salses a Guardamar.

La CAL, guardonada amb la Creu de Sant Jordi

El Govern ha acordat concedir la Creu de Sant Jordi a 27 personalitats i 13 entitats que s'han destacat pels serveis prestats a Catalunya en la defensa de la seva identitat o, més generalment, en el pla cívic i cultural. La CAL ha estat una de les entitats guardonades "pel seu treball continuat, al llarg de vint anys, a favor del català, amb el suport a polítiques que incrementin el seu ús social, n'afavoreixin la plena normalització i reclamin el reconeixement de la unitat de la llengua a tots els territoris on es parla. […] Les seves campanyes i els seus projectes fan que la llengua catalana i la cultura en què s'expressa siguin socialment més integradores".

El guardó s'entregarà en un acte institucional el proper 26 d'abril. La CAL no amaga la seva "immensa satisfacció per aquesta distinció que arriba coincidint amb els 20 anys de recorregut de l'entitat. Aquest guardó és tot un reconeixement als col·lectius i persones que han contribuït al llarg d'aquests anys a promoure l'ús social del català a través de la CAL".

La Creu de Sant Jordi és una distinció creada per la Generalitat de Catalunya amb la finalitat de "distingir les persones naturals o jurídiques que, pels seus mèrits, hagin prestat serveis destacats a Catalunya en la defensa de la seva identitat o, més generalment, en el pla cívic i cultural". És una de les distincions més prestigioses que es concedeixen a Catalunya, juntament amb la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya i del Premi Internacional Catalunya.

Pep Ribas: "El treball per eixamplar l'ús social del català no s'acaba amb un estat independent"

El president de la CAL repassa els vint anys de la història d'una entitat que considera que porta a terme un paper fonamental en la millora de l'ús social i que veu igual de necessària si Catalunya assoleix la llibertat.

Xavi Tedó

Com sorgeix la idea de crear la CAL?

La fundació de la CAL va sortir d'un seguit de persones que circulaven pel CIEMEN i que provenien de diferents sectors i entitats. Recordo en Roger Ballester d'Arrels Països Catalans, en David Gay, l'Àlex Romaguera del Lluçanès, el Jordi Estalella de Vilafranca i el Josep Lluís Anton de Sants, entre d'altres.

La CAL agafa el relleu de la Crida?

No exactament, la Crida s'havia dissolt feia tres anys, el seu espai l'havia ocupat la irrupció ascendent d'ERC. És cert que havia deixat un buit dins la societat civil. A banda d'Òmnium Cultural, només existia la Plataforma per la Llengua, fundada l'any anterior a la CAL i altres petites organitzacions. Hi havia el sentiment que calia tornar a treballar per la llengua catalana des de les bases, des dels pobles. I sobretot calia agrupar-se.

Quines entitats formen part de la CAL en el seu naixement?

Al principi només en formaven part membres individuals pertanyents a diferents entitats.

Quina va ser la primera acció de la CAL?

L'element aglutinador va ser el Correllengua. El Correllengua s'havia iniciat el 1993 a l'illa de Mallorca, inspirat en la korrika del País Basc, l'any 1995 s'havia celebrat al País Valencià. Crèiem que el Correllengua podia demostrar la vitalitat de la llengua catalana i fomentar-ne l'ús social.

Quina consideres que és la gran fita assolida per la CAL aquests 20 anys?

Hem fet molt projectes i tots ells han sigut importants: El Culturaviva durant 10 anys.

CAL / *Vint anys de la CAL*

Les campanyes "Jo també em planto", "Ràdio Vic en català"," Aquest és l'estatut que ens cal". També vam promoure les manifestacions a Barcelona per Sant Jordi, els Concerts de Música Catalana al Palau Sant Jordi o mobilitzacions pel cinema en català. En l'àmbit televisiu no ens podem oblidar del programa "CAL parlar de llengua" d'Esplugues Televisió. Ara un dels projectes que té més força és el "Parlem".

La celebració del Correllengua amb la cloenda a Perpinyà demostra que la CAL sempre ha tingut clar que el seu àmbit de referència són els Països Catalans?

És un fet inqüestionable, sobretot a la Catalunya Nord i la Franja. També mantenim una relació fluïda amb els organitzadors del Correllengua a les Illes i voldríem millorar-les amb ACPV, tot i que amb el tema de TV3 al País Valencià sempre els hi hem donat suport i els hem ajudat a l'hora de divulgar la problemàtica de la recepció comunicativa de TV 3 al conjunt del país.

I ara per ara quines són les activitats més rellevants que realitza la CAL?

El model de la CAL actual no és mediàtic, per la qual cosa, no omplim els titulars de les capçaleres dels mitjans de comunicació. El nostre és un model de treballar amb la gent, amb les bases que organitzen el Correllengua als seus pobles i amb els no catalanoparlants per afavorir l'ús social de la llengua catalana.

El Correllengua és el senyal d'identitat de la CAL?

El Correllengua continua sent el vaixell insígnia de la CAL, cada vegada hi ha més comunicació, materials, dossiers, eines de tota mena a disposició dels organitzadors del Correllengua arreu el país. Es fan trobades d'organitzadors i són molts els ajuntaments que s'ofereixen per iniciar el Correllengua. Ha estat un gran encert dedicar el Correllengua cada any a un personatge, a gent com Pedrolo, Espriu, Pere IV, Xirinacs, Martí i Pol, Marçal, Ovidi o aquest any Montserrat Roig.

El Xerrem és un altre dels pilars.

Paral·lelament al Correllengua, des de fa vuit anys portem a terme el projecte Xerrem i en les seves diferents modalitats hem aconseguit actualment més de 120 punts de trobada, més de 250 persones voluntàries i prop de 1200 persones que formen part dels grups de conversa. Estem parlant d'un projecte molt potent que amb més recursos humans i econòmics podria arribar a tota la geografia catalana.

> "El Xerrem amb més recursos humans i econòmics podria arribar a tota la geografia catalana"

El procés sobiranista dóna força a entitats com l' Òmnium i l'ANC, que creixen de manera espectacular, però deixen en un segon pla associacions com la CAL?

Tot i que la CAL està present en el procés sobiranista, el nostre camp de treball és específicament la llengua catalana i malauradament la llengua està bastant oblidada en l'actual procés. Sembla un tabú, del qual millor no parlar-ne. Benvingut el Manifest del Grup Koiné perquè ha tornat a omplir titulars

La defensa de la llengua i la cultura catalanes no formen part de la prioritat de la gent?

Si fos prioritari els catalanoparlants tindríem cura de no canviar d'idioma en dirigir-nos als castellanoparlants que entenen el català i que a més volen practicar-lo.

En una Catalunya independent la CAL seguirà sent necessària a diferència d'entitats com l'ANC?

N'estic segur. El treball per eixamplar l'ús social del català no s'acaba amb un estat independent. Ens calen les eines d'un estat propi perquè el català esdevingui necessari. Una llengua que no és necessària no té futur, només serveix per a usos domèstics, a més els usos lingüístics del país són molt baixos i en el millor dels casos necessitarem més d'una generació perquè el català torni a ser una llengua normal al territori.

En el debat sobre l'oficialitat del castellà en una Catalunya independent, la CAL quina posició defensa?

És un debat equivocat. Hi ha estats amb una llengua oficial i la gent no la fa servir. El català ha de ser la llengua pròpia i comuna per tot el territori però també s'han de respectar els drets lingüístics dels que no el parlen. El català mai pot ser una imposició, la llengua catalana ha de seduir. Hem de trobar campanyes que sedueixin, que engresquin la gent. El català tindrà futur si és un valor afegit que suma i és necessari.

> "El català mai pot ser una imposició, la llengua catalana ha de seduir"

Quins són els reptes de la CAL per als pròxims anys?

Ens queda molt camí per córrer. Nosaltres continuarem picant pedra, sobretot en els projectes abans esmentats. Durant 20 anys hem treballat per enfortir la nostra personalitat com a poble i perquè la llengua sigui l'element bàsic de cohesió social, perquè obri el camí cap a la recuperació de la nostra identitat col·lectiva i consolidi la voluntat d'esdevenir un poble amb capacitat de decidir lliurement el seu futur. Aquests continuaran sent els nostres reptes els pròxims anys.

Us heu sentit recolzats per les institucions al llarg d'aquests anys?

En general penso que sí. Però també és veritat que la disponibilitat econòmica és la que és i que s'han d'optimitzar els recursos i aquests a vegades no arriben als mínims desitjables, dic això, perquè amb una major disponibilitat econòmica podríem multiplicar projectes com el Xerrem, que pot arribar a tota la població no catalanoparlant que vol adquirir fluïdesa en català i que els mitjans oficials de l'administració no poden atendre.

Què ha canviat de la CAL de 1996 a l'actual?

Segurament al llarg del temps, hem esdevingut una entitat més prestadora de recursos perquè els utilitzin moltes organitzacions, entitats i escoles arreu el país i finalment hem accentuat el treball en l'ús social de la llengua, basat en eixamplar el seu coneixement sobretot entre els nouvinguts.

A debat

República catalana: El castellà llengua oficial?

El passat 31 de març, el grup Koiné presentava a la Universitat de Barcelona el manifest "Per un veritable procés de normalització lingüística a la Catalunya independent". El manifest comptava amb la signatura de 200 professionals de la llengua (entre els més coneguts, Jaume Cabré, Josep Massot, Joan Francesc Mira, Salvador Cardús, Joaquim Arenas, Carme Junyent, Patrícia Gabancho...) i denuncia "el miratge del bilingüisme social" i reivindica "la restitució del català com a llengua territorial de Catalunya".

Jaume Marfany
Director de l'Escletxa

Les respostes no es van fer esperar. Immediatament els de Societat Civil Catalana ens van acusar de signar un "postulat nazi". El Sr. Lluís Rabell ens va dir que érem uns racistes i fonamentalistes. En opinió del Sr. Urtasun volem vetar el castellà a Catalunya. Per a molts altres, i basant-me en els articles i comentaris que he pogut anar llegint, ens proposem expulsar el castellà, trencar la cohesió social, dividir i segregar el poble català en grups etnolingüístics, instigar l'odi contra els immigrants en general i els castellanoparlants en particular... i un llarg etcètera.

Per a molts polítics i partits independentistes, els signants del manifest som un perill per la convivència, perquè el que cal en aquests moments és reivindicar la Catalunya bilingüe, les bondats i magnificències del bilingüisme. Fins i tot, consellers com el de Cultura, el Sr. Santi Vila, han proclamat el castellà com part de la cultura catalana.

En tot aquest maremàgnum d'opinions, articles, paraules i sentències, hi destaquen dos tipus de persones: els que no s'han llegit el manifest, si més no de manera atenta, dues o tres vegades si és necessari i amb un procés de reflexió posterior. I els que sí que se l'han llegit, però que han interpretat el que han volgut i fins i tot li han fet dir coses que en cap moment diu.

Què diu i què no diu el manifest

Primera falsa interpretació: En cap cas el manifest demana que el català sigui l'única llengua oficial del nou Estat. No hi ha ni una sola línia en què citi el català en aquest terme.

La segona falsa interpretació és que el manifest ataca el castellà i també als catalans que tenen com a primera llengua el castellà, tot buscant l'enfrontament i la divisió. Us convido a repassar, dues o tres vegades si cal, el darrer paràgraf del document on s'expressa la voluntat d'articular la llengua catalana com a eix integrador de la nostra ciutadania en un marc d'assumpció pública del multilingüisme com a riquesa individual, amb totes les mesures necessàries per a garantir que tothom se senti reconegut i inclòs en la construcció d'un país normal, també pel que fa a la llengua.

A debat

Comparteixo punt per punt del manifest? Segurament, no. Segurament algun aspecte l'hauria redactat diferent, però sí que hi estic d'acord en el que vol comunicar i per això el vaig signar. Com realment ja m'imaginava, quan es fes públic originaria un gran debat a l'entorn de l'important tema de la llengua, de les llengües, en una Catalunya independent. Per començar és positiu, més enllà, evidentment, d'aquells que només insulten.

Parlem-ne

Durant el mes d'abril, han aparegut més de 400 articles sobre el tema llengua. Més de 100 articles setmanals. Molts més dels que han aparegut en els darrers cinc anys.
En els darrers cinc anys ens hem fet una fart de debatre, discutir, fer documents i informes sobre molts aspectes d'una futura Catalunya independent, sobretot en economia. En canvi, el debat sobre l'estatuts que caldria atorgar en un Estat independent a la llengua catalana, a la castellana i a totes les altres llengües que conviuen amb nosaltres ha estat defugit de manera sistemàtica i habitual.

El tema de la llengua és, no cal ni dir-ho, extremadament sensible. La llengua forma part del món dels sentiments, del món interior, individual, propi i íntim de cadascú. Un món únicament nostre, ben nostre que cal tractar amb molt de respecte i, sobretot, amb molta empatia.

Què comporta el terme oficialitat?

Per començar, és cert que el terme oficial no és cap garantia de la recuperació i de la normalitat de la llengua catalana. En tenim força, d'exemples de països que, malgrat especificar clarament quina és la llengua oficial del país, això no ha servit ni per millorar-ne l'estatus ni tampoc per normalitzar-ne l'ús quotidià i habitual.

Segurament no en som del tot conscients del que representa el terme oficialitat o cooficialitat i això és el que provoca que

> "En cap cas el manifest demana que el català sigui l'única llengua oficial del nou Estat, no hi ha ni una sola línia en què citi el català en aquest terme"

amb massa tranquil·litat, però també amb massa inconsciència, atorguem estatuts a les llengües sense aturar-nos a pensar quines en poden ser les conseqüències. En aquest cas, com en molts d'altres, el nom és molt important.
A més, sembla que els catalans siguem uns especialistes a complicar les situacions. Així, ens llencem a demanar que el castellà també sigui llengua oficial en la nova República catalana. Alguns, ho sabem, ho demanen per simples interessos electorals. Altres per ignorància del que això també representaria.

Els impulsors del Manifest del Grup Koiné el van presentar a la UB

A debat

Si finalment la Constitució de la nova República contemplés l'oficialitat del castellà, l'equipararia en drets i deures a l'altra llengua oficial i pròpia del país: el català.

Aquesta doble oficialitat constitucional dificultaria, sense cap mena de dubte, el desenvolupament i l'aplicació de les mesures que necessita imprescindiblement el català per tal de superar definitivament la situació actual i esdevenir, no només la llengua de les institucions i de l'administració, sinó també la llengua comuna d'ús habitual i quotidià al país.

> "Aquesta doble oficialitat constitucional dificultaria l'aplicació de les mesures que necessita imprescindiblement el català per esdevenir la llengua comuna d'ús habitual al país"

La llengua catalana necessita de manera urgent aquestes mesures que només poden arribar des d'un Estat independent. Unes mesures que no podrien ser aplicades si el castellà tingués el mateix rang oficial que el català.

¿Si el castellà és també la llengua oficial del nou Estat català, com podríem solucionar la situació de marginació de la llengua catalana, cada vegada més accentuada, en el món de la justícia?

¿Si el castellà és també la llengua oficial del nou Estat català, com podríem modificar els centenars de decrets i lleis que ara mateix requereixen l'ús del castellà en el món comercial, en el món socioeconòmic?

¿Si el castellà és també la llengua oficial del nou Estat català, com podríem canviar la minorització que pateix la llengua en el món audiovisual on, per exemple, l'oferta televisiva ha caigut per sota del 20%, amb tendència a anar baixant?

¿Si el castellà és també la llengua oficial del nou Estat català, com podríem integrar lingüísticament la població immigrada que ara mateix han fet augmentar el percentatge de residents a Catalunya que mai no diuen ni una paraula en català? Un percentatge que era d'un 14,2% l'any 2003, un 19,5 el 2008, i que el 2013 s'ha situat en un alarmant 25%.

El nom sí que fa la cosa. Jurídicament parlant, el fet que la Constitució declarés el castellà llengua oficial seria interpretada per les sentències dels tribunals com a fonts de nous drets a favor d'aquesta llengua, tant des de l'àmbit administratiu com des de l'àmbit col·lectiu i individual dels propis parlants.

Us recomano la lectura d'un excel·lent i documentat treball de la professora de Dret Constitucional de la UB, Eva Pons, titulat "L'oficialitat lingüística. Declaracions constitucionals i implicacions jurídiques i pràctiques" (El podeu trobar a Internet). En aquest intens estudi de més de 160 pàgines, en primer lloc fa un repàs a la noció d'oficialitat i d'altres concepte que qualifiquen l'estatus jurídic de les llengües. En aquest sentit, la conclusió és que l'oficialitat, com a concepte jurídic, és un terme que connecta la llengua directament amb l'Estat. En canvi, l'ús d'altres termes —llengua originària, llengua equiparada, llengua comuna, llengua principal o, fins i tot, llengua pròpia—, d'acord amb l'anàlisi comparada, es troben força allunyats d'una concepció d'estatalitat.

En aquest mateix treball, podreu trobar també una molt interessant anàlisi del contingut i de les implicacions de l'oficialitat en nou estats occidentals i, finalment, després de les conclusions, un imprescindible annex en forma de taula sobre les implicacions de l'oficialitat si només hi ha una sola llengua oficial o si n'hi ha dues o més de dues.

Simplement fent un repàs d'aquesta taula ens podrem adonar de les greus conseqüències que tindria per la llengua catala-

A debat

na el fet d'incloure també el castellà com a llengua oficial del nou Estat.

La conclusió a la qual arribem és força òbvia: l'únic que no ens podem permetre és que el castellà sigui llengua oficial en el nou Estat català independent. A partir d'aquí s'obren multitud de solucions, un ampli ventall de possibilitats que permetin que la llengua castellana tingui una categoria de llengua equiparada o de llengua preferent, que vindria regulada en el pla legal, pràctic i simbòlic per garantir uns determinats drets lingüístics individuals. Un ampli ventall que pugui garantir els drets lingüístics de totes les llengües que es parlen a Catalunya.

> "El castellà hauria de tenir una categoria de llengua equiparada o preferent, que vindria regulada en el pla legal, pràctic i simbòlic per garantir uns determinats drets lingüístics individuals"

Deixem-nos de complaences i autoenganys

Patrícia Gabancho, en referència al Manifest, ha afirmat que "El text és com una pedra llençada en les aigües tranquil·les de la complaença i l'autoengany".

Benvinguda sigui aquesta pedra si aconseguim engegar un gran debat a l'entorn del tema. Un debat en què parlem, uns i altres, sense pors, sense consignes partidistes. Un debat amb arguments lingüístics a la mà. Un debat obert a tothom, inclusius i sobretot fet amb serenitat i respecte, com haurien de ser tots els debats.

Arreu del país

El País Valencià recupera el nord: el nou govern enterra el secessionisme lingüístic

Cantants prohibits, diaris i revistes sense subvencions públiques per catalanistes, prohibició d'exposicions, destitució de directors de museus, tall de les emissions de TV3 i Catalunya Ràdio o tancament de RTVV. Aquests són alguns dels tristos episodis viscuts els darrers anys al País Valencià fruit de la política secessionista del PP. La sortida dels populars de la Generalitat i de bona part de les grans ciutats obre una nova etapa que ha de servir per recuperar el temps perdut amb l'objectiu de revertir la delicada situació que travessa el català.

Xavi Tedó

Després de vint anys de blaverisme, el nou executiu, format pel PSPV i Compromís, ha donat mostres evidents que la normalització del valencià serà una prioritat. La designació de Vicent Marzà com a conseller d'Educació i Cultura és una mostra palpable. Militant del Bloc, aquest jove mestre castellonenc de només 33 anys ja ha adoptat les primeres mesures per dignificar que denoten el canvi de tarannà. Una de les més rellevants ha estat iniciar el tràmit per declarar Bé d'Interès Cultural (BIC) les "Normes del 32", també conegudes com 'Normes de Castelló', les normes ortogràfiques del valencià per les quals es regeix la comunitat científica. Una tramitació que ha estat arxivada durant cinc anys per l'anterior govern i que ara es reactiva "perquè és de justícia, perquè són un referent de la normalització de la nostra llengua i de la seua regularització, i perquè aquest expedient és fruit d'un acord amb l'Ajuntament de Castelló que feia anys que estava guardat en un calaix i que nosaltres per fi ho hem tret per a dignificar la nostra llengua i el que va significar eixa signatura", va remarcar el conseller quan es va anunciar al desembre. Actualment aquesta és la normativa en la qual es basa el treball de l'AVL (Acadèmia Valenciana de la Llengua) com a màxima autoritat lingüística al País Valencià. El vicealcalde de Castelló de la Plana, Enric Nomdedéu, també de Compromís, recorda que "ja al 2010 vaig demanar la declaració BIC de les Normes de Castelló, iniciativa que va tenir el suport de tots els grups polítics del consistori (fins i tot del govern local del PP), de la Universitat Jaume I i de l'AVL, però mai va ser aprovat pel Consell ni ambCamps ni amb Fabra, "fins i tot després de ser recomanat per la Diputació de Castelló, que també va votar a favor amb unanimitat". Aquesta declaració de BIC 83 anys després de la seua redacció és un aval a la unitat de la llengua que està sent secundada per molts municipis amb mocions presentades als plens. El president d'Escola Valenciana, Vicent Moreno, considera que "amb aquesta iniciativa es posa l'accent en la unitat de la llengua i invalida amb major rotunditat els secessionistes".Tant o més significativa és la derogació de la Llei de Senyes d'Identitat aprovada en solitari pel PP i que buidava d'autoritat l'AVL per enfortir els col·lectius que advoquen per la secessió lingüística. D'aquesta manera, el nou govern progressista reforça el paper estatutari de l'Acadèmia i la línia científica de la comunitat filològica en detriment d'entitats blaveres com Lo Rat Penat.

La designació de Vicent Marzà com a conseller de cultura obre una etapa plena d'esperança

Arreu del país

Reconeixement de l'Estat

Així mateix, la Generalitat Valenciana tva anunciar aquest mes d'abril que buscarà impulsar, de la mà de la resta de territoris amb llengua pròpia, una llei orgànica que impliqui l'Estat en la protecció de les llengües cooficials, la gestió de les quals depèn en l'actualitat únicament de les autonomies. Aquesta serà una de les línies que es treballaran en el seminari d'alts càrrecs de comunitats amb llengua pròpia que acollirà la ciutat de València el dia 14 de maig, amb motiu de la Primavera Educativa, per compartir experiències i plantejar línies estratègies de cara al Congrés, al Senat i al govern espanyol. El seminari, que es desenvoluparà al Centre del Carme de València, comptarà amb la presència de representants dels governs basc, català, gallec, asturià, valencià, aragonès, navarrès i balear, i pretén ser un punt de partida per al desplegament de l'article 3 de la Constitució espanyola, que a més del castellà reconeix que la resta de llengües espanyoles han de ser també oficials en les respectives comunitats autònomes. En la línia de la reivindicació econòmica, El director general de Política Lingüística, Rubén Trenzano defensa la necessitat d'una "protecció per part de l'Estat de les llengües oficials" tot reivindicant un millor finançament per a les comunitats amb llengua pròpia per-

> "El Govern vol desplegar la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, però la societat civil reclama una llei d'igualtat lingüística per garantir els drets dels valencianoparlants"

què "aquesta riquesa cultural suposa una despesa extraordinària". De nou en clau interna, Acció Cultural del País Valencià, que va tornar a celebrar la Diada a la plaça de bous de València després de setze anys de prohibició, va subratllar en el seu manifest que la primavera passada va obrir-se un temps que pot ser diferent i que "ha de ser necessàriament diferent per aconseguir un país on siga fàcil que ens reconeguem i ens reconeguen". Els canvis ja es comencen a notar en l'àmbit municipal. A finals de març, el ple de l'Ajuntament de València aprovava una proposta de l'alcaldia perquè la denominació oficial de la ciutat siga en valencià. Amb aquesta decisió, es complirà, vint anys després de la seva aprovació, el Reglament sobre l'Ús i Normalització del Valencià que van acordar unànimement tots els grups polítics amb representació al consistori el 1996. El nom oficial de la ciutat serà "València", tal com consta en la norma esmentada, que estableix en el seu article 16 que tots els topònims del terme municipal tindran com a forma oficial "la valenciana". El full de ruta de la Generalitat en l'àmbit lingüístic passa per desplegar la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (LUEV), que ha estat, en paraules de Trenzano, "en el congelador durant els últims 20 anys, especialment en l'àmbit de l'ús on no s'ha fet res". ACPV no ho veu de la mateixa manera i reclama una llei d'igualtat lingüística perquè la discriminació per raons de llengua continua sent una realitat al País Valencià: "El desenvolupament de la Llei d'Ús i Ensenyament pot ser una manera de començar a caminar, però com a objectiu de legislatura és del tot insuficient: tornar al punt de partida de 1983 és tornar al passat i renunciar a mirar al futur, desenvolupar una llei insuficient, serà sempre un objectiu autolimitat i frustrant". El document "Per una nova i efectiva llei d'igualtat lingüística", que l'entitat va presentar amb els representants de les universitats valencianes el passat 11 de març, ofereix els fonaments jurídics necessaris per a fer-ho possible, i compta amb l'aval de les universitats i, per tant, amb un consens de partida. Només cal voluntat política per dur-lo a la pràctica. La Intersindical Valencia coincideix en el diagnòstic: "L'actual LUEV està obsoleta, no ha donat els resultats esperats i no garanteix els mateixos drets lingüístics per a tota la ciutadania". El sindicat lamenta que "no és acceptable que, en nou mesos, no s'haja avançat ni s'hagen produït els canvis legislatius que els nous temps i les noves polítiques requereixen".En aquest sentit, reclama una Llei d'Igualtat Lingüística amb terminis de concreció que abraci les administracions, la funció pública, l'ensenyament, la salut, els mitjans de comunicació, les relacions laborals i l'atenció a les persones nouvingudes. "Es tracta d'una Llei per avançar en el procés de normalització lingüística al País Valencià". La Intersindical proposa l'establiment del requisit lingüístic per a la funció pública, la reobertura de RTVV, que el govern ja ha anunciat que serà íntegrament en valencià, o la necessitat d'un espai audiovisual compartit amb altres territoris de parla catalana. Ferran Suay, de l'Institut de Política Lingüística d'ACPV, considera que és "l'hora de passar dels drets lingüístics als fets lingüístics".

La quinzena edició dels Premis Joan Coromines guardonen a títol pòstum Muriel Casals

La CAL aprofitarà la celebració dels Premis Joan Coromines per retre un darrer homenatge a l'activista Muriel Casals, que va morir el 14 de febrer després de ser atropellada per un ciclista dues setmanes abans.

L'expresidenta d'Òmnium i diputada de Junts pel Sí va ser una de les cares visibles del procés independentista i sota la seva direcció l'entitat va organitzar la manifestació "Som una nació. Nosaltres decidim". Una marxa, la més multitudinària de la història fins aquell moment amb un milió i mig de persones al carrer, que protestava contra la sentència de l'Estatut i que marcava l'inici de les grans mobilitzacions que ha viscut el país els darrers anys. "Per la seva total implicació amb la llengua i la cultura del nostre país, que la van convertir en una de les personalitats més influents en el panorama social, cultural i polític de Catalunya", la CAL li atorgarà a títol pòstum el guardó més especial de la quinzena edició dels Premis Joan Coromines, que enguany se celebraran el 4 de juny i no pels volts de Sant Jordi com és habitual per l'acte de celebració del vintè aniversari de l'entitat. Més enllà d'aquest premi honorífic, el certamen manté les categories habituals amb premis individuals i col·lectius.

Dos dels noms propis de la vetllada, que tindrà lloc a l'Auditori Miquel Pont de Castellar del Vallès, seran Emma Vilarasau i Josep Maria Espinàs. L'actriu, que ja va rebre l'any passat la Creu de Sant Jordi per la seva carrera en el món del teatre, el cinema i la televisió, serà premiada en la seva primera faceta "per la seva brillant trajectòria professional, que l'ha convertida en una de les millors actrius del teatre català i en català". L'escriptor serà l'altre gran protagonista dels premis que rebrà un merescut reconeixement per "la seva intensa activitat creativa en català durant tota la vida, així com al seu esforç continuat per fer del català una eina d'ús lúdic i social".

Com a entitat que s'ha distingit en la defensa i difusió de la llengua i la cultura catalanes una de les premiades serà La Bressola, l'associació cultural creada a Perpinyà l'any 1976 per a promoure una xarxa d'escoles que fan immersió lingüística a les comarques nord-catalanes. La CAL ha valorat "el

Xavi Tedó

seu esforç continuat al llarg dels darrers quaranta anys per dur l'educació en català a la Catalunya Nord". En el camp de la comunicació, el guardó és per a Ràdio Terra, l'emissora que va iniciar les seves emissions l'11 de setembre de 2014 i que té com a àmbit d'actuació els Països Catalans. Gestionada pels seus propis socis, actualment més de 400 tot i que en busca 600, emet a Internet i en col·laboració amb altres ràdios per a emetre en el seu espai de la freqüència modulada. El guardó obeeix per la "iniciativa de fer una ràdio de comunicació popular pels Països Catalans, enfocada en la transformació social, amb criteris de pluralitat i diversitat". El premi local serà per a Miquel Desclot "en reconeixement a la seva tasca de difusió de la llengua catalana, principalment en els àmbits de la poètica, la prosa, l'ensenyament, la traducció i la música". La periodista i també castellerenca Mireia Sans serà l'encarregada de presentar l'acte, que és gratuït però amb aforament limitat. Després del lliurament de premis, hi haurà un parlament a càrrec d'Eliana Oliveira de Freitas, escriptora i autora del llibre *Ajudeu-me. El crit d'una llengua que vol seguir viva.* Acte seguit es farà la tradicional presentació del Cartell del Correllengua, dissenyat per l'Estudi de la dibuixant Roser Capdevila, creadora de Les Tres Bessones, i es llegirà el manifest d'aquesta iniciativa en defensa de la llengua. L'actuació musical de Mariona Roca Trio i un refrigeri posaran el punt i final a una jornada d'homenatge als qui com Muriel Casals no defalleixen en la lluita per la llengua i la cultura catalanes.

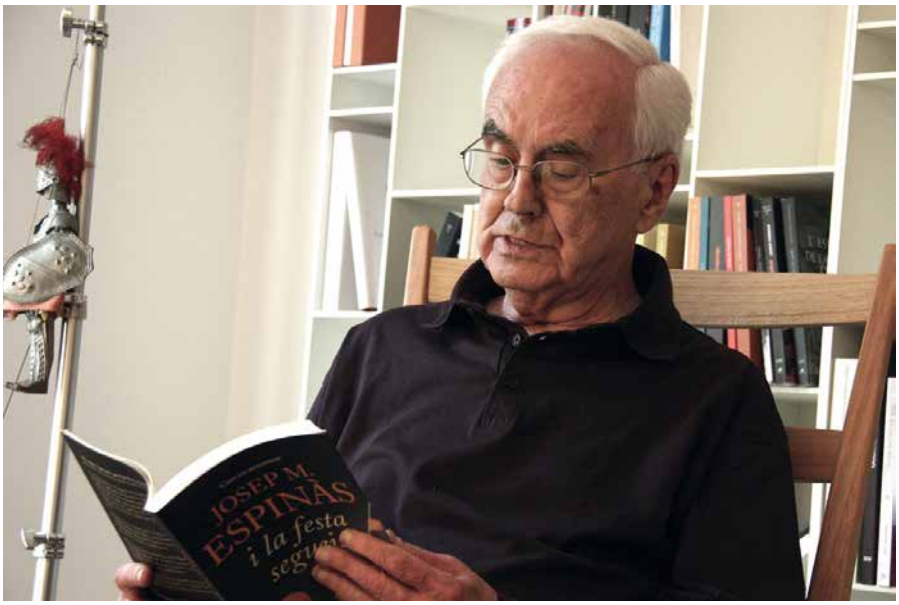

Projectes Xerrem i Junts

Junts i Xerrem: una oportunitat d'immersió i adquisició lingüística

Dir-se

Jo he estudiat francès durant quatre anys, a l'escola. En sé bastant i puc llegir textos formals sense problema, però he de dir que no el parlo. Què vull dir quan dic 'no el parlo'? Doncs, que no sé **dir-me** en francès: quan em trobo en la necessitat de correspondre en aquesta llengua dic coses, però no em comunico plenament, és a dir, no puc exterioritzar prou bé com em sento, ni puc explicar el que conec com jo voldria, ni sóc capaç de transmetre experiències amb les paraules, ni em veig amb cor de donar instruccions o consells entenedors, ni acabo d'explicar-me quan argumento. No **em dic a mi mateix**. No he unit pràctica i emoció en francès. No puc afirmar que 'el francès és també la meva llengua'. Per què em passa això? Doncs perquè he conversat molt poc en francès. Si ara me n'anés tres mesos a França i convisqués amb francòfons tot el dia, tornaria dient: parlo francès, em comunico en francès. Tot per la conversa assídua. La conversa assídua és font d'adquisició d'una llengua. Tant si es parteix d'haver-la estudiat com si no.

Jordi Esteban
Coordinador del projecte Junts

Dir-se en català

Penso en els milers i milers de persones no catalanoparlants que han assistit a cursos de català per a adults i en els milers i milers d'adolescents i joves de parla primera no catalana que han fet els estudis en català. Quants d'ells dirien ara del català, si els ho demanés, el mateix que jo acabo de dir del francès? No és fruit de cap actitud negativa, sinó d'una situació sociolingüística que porta molts catalanoparlants a abandonar la seva llengua amb una facilitat sorprenent per qualsevol observador objectiu, a més d'una situació política que no crea la necessitat del català com a llengua per defecte en tots els àmbits. Aquells milers i milers de persones farien canviar el mapa i els gràfics dels usos socials del català si haguessin tingut o tinguessin ocasions continuades, no ocasionals, de parlar-lo; si de manera constant els haguessin convidat a xerrar en català fins al punt que un dia notessin que **es deien a si mateixos** en català, conceptualment i emotivament, tal com ho fan en la seva llengua. I el mateix passaria amb la població, sobretot la nouvinguda, que no és de parla catalana i que no té o no ha tingut ocasió d'estudiar català.

La immersió lingüística a les escoles de les zones amb majoria de nenes i nens que no tenen el català com a llengua primera ha estat i és una proposta que aposta per la conversa en català d'adults amb infants i d'infants entre si com a font d'adopció lingüística. La immersió a l'escola és conversa i aporta adquisició lingüística perquè els infants i els adolescents que l'han experimentat poden **dir-se** en català.

Dir-se en espais de conversa. Junts i Xerrem

Els projectes Junts i Xerrem de la CAL basteixen espais i temps d'immersió catalana als adults. El projecte Junts fa d'**ascensor** per a persones que tot just han de començar a entendre un interlocutor català al carrer, i d'**acompanyant** de les que fan els primers passos vacil·lants per parlar-hi. El projecte Xerrem és **trampolí** per a persones que no s'atrevien a saltar a l'aigua de la llengua catalana tot i que potser en coneixien les vores i el fons i ja sabien nedar una mica.

Els dos projectes sencers són a l'abast de tothom al web de la CAL (www.cal.cat/campanyes-i-projectes). Hi ha centenars de entitats, equipaments i organitzacions on seria idoni i factible crear grups d'immersió per la conversa com aquests. Hi ha milers de persones bones parladores de català que oferirien de gust un bocí de temps cada setmana per a una empresa d'efectes tan colossals com els d'entusiasmar la gent a parlar català perquè és la llengua del país i perquè amb ella poden dir-se a si mateixos plenament, tal com ho fan en la llengua dels pares. La CAL fa el seguiment de prop de cent cinquanta grups. Hauríem d'arribar, ben aviat, entre tots i pel cap baix, als dos mil.

Exposició
17.03 - 04.09
Sales 1 i 2
Entrada lliure

Tots som Súpers!

#TotsSomSúpers

Palau Robert Centre d'Informació de Catalunya

Passeig de Gràcia, 107 (Barcelona)
gencat.cat/palaurobert

Segueix-nos a:

super3.cat/25anys

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA

Generalitat de Catalunya